

ת"פ 1739/09/19 - מדינת ישראל נגד מהדי פארס

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 1739-09-19 מדינת ישראל נ' פארס

בפני כבוד סגן הנשיא ירון מינטקביץ
בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד שקד דהן

המאשימה

נגד

מהדי פארס ע"י עו"ד סאמר עלי

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של מרמה והפרת אמונים.

על פי עובדות האישום, הנאשם היה בשנים 2016-2018 שוטר סויר במשטרת מחוז ירושלים. במהלך תקופה זו היה הנאשם בקשר אינטימי עם אשה תושבת הרשות הפלסטינית (להלן: **האשה**). הקשר כלל מאות שיחות טלפון וחילופי מסרונים בעלי אופי מיני, והשניים קיימו יחסי מין מספר פעמים.

במהלך התקופה בה היה הנאשם בקשר עם האשה, היה לה אישור שהיה בישראל רק לימים בודדים ושאר הזמן שהתה בישראל ללא אישור וקבצה נדבות באיזור הר הבית. חרף זאת, הנאשם עצם עיניו ולא בדק האם יש לאשה אישור שהיה בישראל במהלך התקופה בה היה עמה בקשר ולא נקט בעניינה בכל פעולת אכיפה.

הודאת הנאשם באה בעקבות הסדר טיעון, אליו הגיעו הצדדים עוד בטרם הוגש כתב האישום, על פיו הוסכם כי המאשימה תעתור לעונש של מאסר בעבודות שירות ואילו הנאשם יטען באופן חופשי.

עמדות הצדדים

ב"כ המאשימה טענה, כי חומרת מעשיו של הנאשם מתבטאת בכך שניצל את פערי הכוחות והמעמד בינו ובין האשה על מנת לקיים עמה יחסי מין. לטענת ב"כ המאשימה, מכיוון שהאשה שהתה בישראל שלא כדין והיתה חשופה לגירוש או מעצר, היא לא יכלה לסרב לקיים יחסי מין עם הנאשם. כמו כן טענה המאשימה, כי בכך שהנאשם נמנע מלדווח על כך שהאשה שהתה בישראל שלא כדין לאורך תקופת הקשר עמו, הוא קלע את עצמו למצב של ניגוד עניינים.

לאור אלו טענה המאשימה, כי מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם נע בין חמישה חודשי מאסר שניתן לשאת בהם בעבודות שירות ועד שנה מאסר ולאור נסיבותיו של הנאשם בקשה להשית עליו ששה חודשי מאסר בעבודות שירות.

ב"כ הנאשם טען, כי טיעונה של המאשימה חורג מעובדות האישום, אשר אינן כוללות כל עבירת מין. עוד הפנה לכך שרמת הענישה הנוהגת במקרים חמורים בהרבה, מתחילה מעונשי מאסר מותנה, ועל כן בנסיבות מקרה יש לקבוע

מתחם עונש הולם המתחיל באי הרשעה. כמו כן הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ובהן העובדה שפוטר לאחר 21 שנים בהן עבר כשוטר מצטיין, ולפגיעה אשר נגרמה לו כתוצאה מכך, וכן להודאתו.

מתחם העונש ההולם

בעת ששירת הנאשם כשוטר ספור, הוא ניהל קשר אינטימי עם תושבת שטחים, במהלכו החליף עמה מסרונים בעלי גוון מיני וקיים איתה יחסי מין מספר פעמים. למרות שתפקידו של הנאשם כלל בין היתר את אכיפת חוק הכניסה לישראל, הוא נמנע מלאכוף אותו על האשה ולא בירר האם יש לה אישור שהיה בישראל.

מבלי להקל ראש במעשה, הרי שמבחינת הערכים עליהם נועד להגן סעיף החיקוק בו הורשע הנאשם, מדובר בפגיעה הנמצאת בצד הנמוך: אכן, מצופה משוטר לאכוף את החוק, וקיום קשר עם שוהה בלתי חוקי מבלי לברר את מעמדו עומד בסתירה לחובה זו. עם זאת, מעשיו של הנאשם התמצו בהמנעות מבירור מעמדה של האשה ששהתה בישראל שלא כדין, משום שהיה אתה בקשר אינטימי. יש להדגיש, כי מעובדות האישום לא עולה כי אותה אשה עברה כל עבירה נלווית לשהיה בישראל שלא כדין, או כי היו נסיבות מחמירות אחרות הקשורות לעבירה. כמו כן, הנאשם לא היה השוטר היחיד שהיה יכול לברר את מעמדה של האשה, לא הוטל עליו באופן אישי לפעול בעניינה והוא לא סייע לה בכל דרך אחרת הקשורה לתפקידו. אכן, מצופה משוטר שלא יעצום את עיניו כאשר עולה חשד כי מבוצעת עבירה מולו, אך יש להביא בחשבון את מכלול הנסיבות, ובהן חומרת העבירה המבוצעת ואופי הזיקה שבין הנאשם והחשוד.

טיעונה של המאשימה, כי הנאשם ניצל את מעמדו על מנת לקיים יחסי מין עם אותה אשה, חורג מעובדות האישום, ומוטב היה להמנע ממנו (וכך גם מההתייחסות לאשה בכתב האישום כאל "המתלוננת"). המאשימה היא שניסחה את האישום, וחזקה עליה כי לו סברה שיש ביסוס ראיתי לכך שהנאשם עבר עבירת מין או ניצל את האשה בדרך כלשהי, היתה מייחסת לו עבירה בשל כך, או לפחות מציינת עובדה זו בכתב האישום. המאשימה בחרה שלא לייחס לנאשם כל עבירת מין, ואין בעובדות האישום כל רמז לטענה כי הנאשם כפה את על האשה הקשר האינטימי, או כי היא לא הייתה מעוניינת בו. משכך, לא היה מקום לערוך "מקצה שיפורים" בשלב הטיעונים לעונש, בבחינת "להגיש בלי (עבירת מין) ולטעון לעונש עם", ולשוות למעשי הנאשם חומרה שאין בהם (לפחות על פי עובדות האישום).

אומר את המובן מאליו: לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, אביא בחשבון אך ורק את העובדות הרלוונטיות שבכתב האישום, ולא טיעונים החורגים מהן, המבוססים על פרשנות סובייקטיבית של המאשימה לסיטואציה מושא האישום. העבירה בה נכשל הנאשם, היא כי נמנע מלברר את מעמדה של האשה ולנקוט נגדה פעולות אכיפה, משום שהיה עמה בקשר אינטימי - ולא ניתן להרחיב מעבר לכך.

עיינתי בפסיקה אותה הגישו הצדדים ולא ראיתי כי ניתן ללמוד ממנה על העונש ההולם במקרה שלפני. עם זאת, לטעמי חומרת מעשי הנאשם דומה למקרה שנדון ברע"פ 608/19, פלוני, שם הורשע בעבירה של מרמה והפרת אמונים שוטר שפיתח קשר רומנטי עם אשה הלוקה בנפשה, אותה פגש במסגרת תפקידו. באותו מקרה אותה אשה פנתה לנאשם מספר פעמים שסייע לה ולבני משפחתה בעניינים שונים הקשורים בתפקידו, והנאשם עשה כן. באותו הליך נגזרו על הנאשם מאסר מותנה וקנס.

לאור זאת, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין מאסר מותנה ועד חודשי מאסר בודדים, שניתן לשאת בהם בעבודות שירות.

נסיבות שאינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1978, נשוי ואב לשלושה ילדים בגילאי 10-17. כיום אינו עובד ולאחרונה סיים קורס נהגי אוטובוס.

מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם במהלך שירת בכוחות הביטחון השונים רוב שנותיו כבוגר. תחילה שירת בצבא, ובמהלך שירותו חווה טראומות אישיות במהלך מבצע "חומת מגן" ובמלחמת לבנון השנייה לגביהן בחר שלא לשתף את שירות המבחן. בהמשך שירת הנאשם במשטרה, עד שפוטר לפני כשנתיים בשל האישום. במהלך שירותו נבחר לשוטר מצטיין בתחנה בה שירת, בשל הקשר שייצר עם תושבי הסביבה בה פעל.

הנאשם קיבל לפני שירות המבחן אחריות למעשיו. לדבריו, הוא ניהל עם האשה קשר רומנטי אותו היא הובילה, והוא סמך על דבריה כי יש לה האישורים המתאימים לשהות בארץ. הנאשם הביע צער על כך שלא בדק לעומק את מעמדה של האשה.

להערכת שירות המבחן, הנאשם הדחיק את מעשיו, התקשה לחשוף מחולשותיו ולשתף בתכנים מעולמו הפנימי. להערכת השירות, הנאשם חש כי הוא קרבן של הארוע והתקשה לראות את הפגיעה הציבורית שבמעשיו. עוד עלה כי הדחקתו את האירועים יצרה דחק רגשי שפגע, להערכת השירות, בבריאותו הפיזית והנפשית. לאור אלה העריך השירות כי קיים סיכון ברמה בינונית להישנות עבירות. לסיכום התסקיר, שירות המבחן לא בא בהמלצה שיקומית בעניינו של הנאשם.

דין והכרעה

מכלול השיקולים פועל לזכות הנאשם: מדובר באדם חיובי ונורמטיבי, אשר שירת לאורך השנים שירות מבצעי בכוחות הביטחון, תרם לבטחון המדינה והציבור ונפגע במהלך שירותו. במסגרת ההליך הנאשם קיבל אחריות למעשיו עוד בטרם הוגש כתב האישום, מהבחינה העובדתית והמשפטית, ובכך הפגין כי הוא מודע לפסול שבהם. מעבר לכך, בעקבות המעשים מושא האישום פוטר הנאשם מהמשטרה ומזה שנתיים הוא מתקשה למצוא את דרכו בתחום התעסוקתי. לאור אלה, ראיתי להשית על הנאשם עונש בצידו התחתון של המתחם.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

חודש מאסר בו לא יישא אלא אם יעבור על העבירה בה הורשע תוך שנתיים מהיום.

קנס בסך 2,500 ש"ח או עשרה ימי מאסר תחתיו. הקנס יחולק לחמישה תשלומים, תשלום ראשון עד יום 1.8.20 ויתר התשלומים עד הראשון בחודשים שלאחר מכן. לא ישולם תשלום במועד, תעמוד היתרה לפרעון מיידי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ט סיוון תש"פ, 21 יוני 2020, במעמד הצדדים.